

BÁCSMEGYEI FÜGGETLENSÉG

A BACS-BODZOG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁBT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 3 kor. — Néptanítók részére: Egész évre 8 kor., félévre 4 kor. — Egyes szám ára 10 fillér.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Felelős szerkesztő: Dr. Jovanovits Iósef.
Laptulajdonos a „Zombori Függetlenségi Párt.”

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz. hová a lapot illető közlemények és az előfizetések küldendők. — Kéziratokat a szerkesztőség nem ad vissza.
Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 76.

Városatyák választása.

Zombor, november 20.

Mindössze tíz nap választ el bennünket immár attól a naptól, amikor városunk közönsége is az urnák elé járul, hogy az új városatyákat megválassza.

Szeretik emlegetni, hogy a városi ügyekben nincs helye a politikának. Ez a frázis igaz lehet, de a tények mást bizonyítanak. Évtizedek óta politikai szempontból kezelték városunk legapróbb-csepróbb ügyeit is. Nálunk tehát a városi ügyek elválaszthatatlanok a politikától.

Innen van az, hogy a zombori függetlenségi párt is, mint ilyen megye bele a választási küzdelembe.

A jelöltek személyében még nem történt meg a végleges megállapodás. A vezetőség böles mérséklettel és higgadt megfontolással igyekszik kielégíteni minden társadalmi osztály igényeit. Megnyugvással kell majd fogadnunk valamennyiünknek a vezetőség döntését és minden melléktéket felretéve meg kell mutatnunk, hogy szemünk előtt nem lebeg más, mint hazánk politikai és gazdasági önállósága és városunk jól felogott érdeke.

Hisszük, hogy a polgárság nem engedi magát befolyásoltatni sem kapacitálással, sem személyes tekintetekkel.

Fontos pártérdek, hogy a függetlenségi párt jelöltjei az egész vonalon győzedelmeskedjenek.

A mult heti városi közgyűlés óta, amikor köztudomású lett, hogy e hó 30-án lesznek az obstinárválasztások, a választási mozgalmak hullámai nálunk Zomborban is napról-napra magasabbra csapkodnak.

A választási mozgalmak intézésében természetesen a függetlenségi párt vezet. — A párt által kiküldött ötös előkészítő bizottság állandó permanenciában van. Az egyes városrészekben nagyrészt már megtartották a jelölő értekezleteket. Ezek eredményét, amely híven feltüntetni, hogy kik felé hajlik a polgárság bizalma, a párt 21-es bizottsága elé terjesztik. A 21-es bizottság legközelebb szankcionálni fogja az előzetes jelöléseket és végérvényesen megállapítja a jelöltek névsorát.

Hangsúlyoznunk sem kell, hogy a függetlenségi párt vezetősége kellő megfontolással és a politikai melléktéketek szorgos figyelembe vételével állapítja meg a jelöltek listáját.

Minden városrészben győzelemre kell vinni a függetlenségi zászlaját, hogy a párt megerősödve kerüljön ki a választási küzdelemből. Ez igen fontos pártérdek, amely előtt meg kell hajolni azoknak, akiknek a jelölés után nem fogja kielégíteni személyes ambícióját, vagy akik a jelöltek között nem találják meg azok neveit, akiket ott szívesen látnának.

Az előjelekből ítélve, hevesebb küzdelemre csupán a Belvárosban és a Szelenese városrészben van kilátás. A Belvárosban a régi szabadelvűpártnak hívei szeretnék behozni egyik emberüket, dr. *Grüner* Samut, a Szelenesében pedig dr. *Markowyth* Lajos, aki két év előtt kilépett a függetlenségi párt kötelekéből, fáradozik külön listát összeállításán. Ugyancsak a Belvárosban *Grüner* Samu mellett a függetlenségi párt listájával szemben még *Gál* Rezső dr., *Karácson* Gyula tik. *Gál* Rezső és *Karácson* Gyula ugynevedr. és *Birválszky* György dr. jelöltségét emlegett radikális függetlenségi programmal lépnek fel.

A szabadelvű szerbek az egész vonalon egyelőre passzív álláspontot foglalnak el. A radikális szerbek ellenben keresik a módokat, amelyek mellett a függetlenségi párttal együtt mehetnének bele a választási küzdelembe.

Lejárt mandátumok.

A november 30-iki választáson összesen 25 törvényhatósági bizottsági tag állás kerül betöltésre.

A folyó év végével a következő bizottsági tagok mandátuma jár le:

Belváros: Balogh Ernő dr., Gombos Ignác dr., Grüner Samu dr. és Radány Péter.

Felsőváros: Loógó Simon, Radicsévits Sándor, Szilávy Elemér, Weigand Ferenc és Zsulyévits Ernő.

Cservenka: Bilgár Jakab, Ilkits Sebő, Nikolits György dr., Obuskovits Tivadar és Popovits Zsárkó.

Bánát: Bosnyák Tóbiás, Czeisel Lajos József dr., Lallosevits János dr., Sigyanszky Cvéta és Sztojsits Jéfta.

Szelenese: Buday Gerő, Gruits Trifun Markowyth Lajos dr., Másits Novák, Szemző Dezső és Schnur Lajos.

A választási elnökök.

A városi tanács most bocsájtotta ki azt a hirdetményt, amely közli a november 30-iki választás elnökeinek és helyettes elnökeinek névsorát.

A *belvárosi* választókerületre nézve elnök: *Falcione* Nándor dr., helyettes elnök: *Pocskay* Sándor.

A *felsővárosi* választókerületre nézve elnök: *Mayer* István, helyettes elnök: *Ugry* Mihály.

A *cservenkai* választókerületre nézve elnök: *Buják* József dr., helyettes elnök: *Karakásevits* Milivoj.

A *bánáti* választókerületre nézve elnök: *Thurszky* Zsigmond dr., helyettes elnök: *Pekánovits* András.

A *szelenesei* választókerületre nézve elnök: *Henneberg* Sándor, helyettes elnök: *Odry* János.

A választási helyiségek.

A legutóbbi városi közgyűlés határozata folytán választási helyekül:

a Belvárosban az Elefánt-szálloda,

a Felsővárosban Holpert Simon (Csibirák-fele) vendéglője,

a Cservenkában Marton Imre vendéglője (Bakócezi-ut),

a Bánátban Bernschütz János vendéglője (Szivaci-ut),

a Szelenesében Matziz Gusztáv vendéglője jelöltettek ki.

A függetlenségi párt értekezlete.

A zombori függetlenségi párt 100-as bizottsága vasárnap délelőtt a függetlenségi kör helyiségeiben népes értekezletet tartott.

Az értekezlet első tárgya az obstinárválasztások ügyében való állásfoglalás volt. Az értekezlet egyhangulag elhatározta, hogy a párt, mint olyan önálló listával vesz részt a választási küzdelemben. *A jelöltek támogatását köteletségévé teszi a tagoknak és ebből a kérdésből pártkérdést csinál.*

Szóba került ezen az értekezleten a 21-es bizottságnak minapi állásfoglalása is. *Donoszlovits* Vilmos dr. indítványának tárgyalását az értekezlet későbbre halasztotta.

Markowyth Lajos dr. jelöltsége.

Ez év végén lejár *Markowyth* Lajos dr. törvényszéki bíró, bizottsági tag mandátuma is. Néhány híve a függetlenségi pártban lanszirozza *Markowyth* jelöltségét. Az lenne a terv, hogy a függetlenségi párt vegye fel *Szelenese* városrészbeli jelöltjei sorába.

Ez a terv azonban előreláthatólag hájtörést szenved a párt nagy többségének ellenzésén. Igen sokan vannak a függetlenségi pártban, akik nem tudják elfeledni *Markowyth* két év előtt a pártból történt kilépését. *Markowyth* ugyanis 1905. augusztus havában kilépett a zombori függetlenségi pártból és ebbeli elhatározását az egyik akkori helyi lapban közzétett következő *nyílt levélben* jelentette be *Mérő* Ignác pártelnöknek:

Tek. Mérő Ignác urnak,
mint a zombori 48-as és függetlenségi párt elnökének.

Kedves Barátom! Bucsuzni jövök hozzád. Mert annak a pártkörnek kötelekéből, melynek te

volnál elnöke — természetesen 48-as függetlenségi elveimnek a jövőben is rendíthetetlen betartása mellett — ezennel távozom.

Azonban annál a rokonszenvenél fogva, mellyel irántad mindenkor viseltetem, épen én sajnálom a válást, de miután utaink keresztezik egymást: megyek.

Elvbarátaim és velők esekély személyem hangya szorgalommal rossz és jó idők között, különbséget nem téve, felépíteni igyekeztünk a zombori 48-as pártnak fészket.

Ez az alkotás hivatva volt arra, — vezetésed mellett — hogy egy bevehetetlen várrá nőjje ki magát.

A lelkes munkások itt voltak, és itt vannak, de a mű mégis befejezetlen maradt.

Miért?

Mert sajnos, meg kell mondanom — mi különben száz és száz ajakon repes, — hogy nálunk az egész nemzeti törekvést, a lagymatag vezetés a hinárba vitte.

A fészekből nem egy ellenállhatatlan vár, hanem egy bagolyduc fejlődött ki, melyet ragadozók leptek el.

Mert igaza van ugyan dr. Lovászy Márton országos képviselőnek, hogy szívesen kell fogadni a megtérteket, mert különben megint csak kisebbség leszünk.

De ő sem ment tovább, és eddig én is aláírom.

Mert a politikai életben tapasztalat folytán a meggyőződések változhatnak és lehetnek — mint vannak is hála Istennek elegenden — kik ma már belátják, hogy az ugynevezett szabadelvű párt uralkodása egy világra szóló esalás volt.

De engedelmet kérek, ebből a tételből épen nem következik az, hogy egyesek, kik a függetlenségi párt ellen megeskettették az obstinár jelölteket: kik a „Bácskában“ azt hirdették, hogy Tisza Kálmán és minden utódja az eszményképük: és kik, mint afféle szabadelvű képviselőjelöltek, tört remények után azzal léptek vissza, hogy azt a szabadelvű párt egységes győzelme érdekében tették: a függetlenségi párt élére vezérként betolakodjanak.

Mert szeretem azokat, kik munka nélkül a kézsre jönnek epret szedni: mert szeretem a komaságot és sógorságot: mert köszönjük a majálisi ökröt — tehén alakjában: de mi zombori polgárok, miután urasági eselé-

dek nem vagyunk, ez által magunkat lekötelve nem érezzük.

Én a te irányelveidet nem ösmerem, mert azokról soha sem szóltál.

Pedig a mai válságos viszonyok között, mint a függetlenségi párt elnökének, neked kellett volna megnyilatkoznod (a vagyoni hatalmasok intenciójával szemben): különösen atekintetben, hogy milyen álláspontot foglalasz el az általános választási jogra vonatkozólag?

Én mikor a vezetésed alóli függetlenségi pártból kilépek, egyúttal nem tagadom azt a meggyőződésemet, hogy az általános választói jognak vagyok a híve: mert ebben látom Magyarországnak boldogulását.

Nem félek attól a medvétől, amellyel ijesztenek, hogy összefőri a magyar nemzetet, mert ismerem a nemzetiségek jól felfogott érdekét, hogy csak egy magyar hazában lehetnek boldogok.

Dr. Markowyth Lajos,
városi bizottsági tag.

E nyílt levél megjelenése után *Markowyth* a függetlenségi pártnak közel 300 tagját egy, az ő lakásán megtartott értekezletre invitálta. Ezen az értekezleten meg is jelentek vagy husz-huszonötön, akiket Markowyth a vezetőség ellen frontváltásra igyekezett kapacitálni. Nem rajta mulott, hogy ez a terve nem sikerült. A párttagok elhűsége és a vezetőségbe vetett bizalom megakadályozták a katasztrófát, a zombori függetlenségi párt széthomlasztását.

Azóta sem kereste az érintkezést a függetlenségi párttal. A városi közgyűléseket megelőzőleg azok a bizottsági tagok, akik a függetlenségi párt tagjai esetről-esetre értekezletet szoktak tartani, hogy fontosabb ügyekben a közgyűlésen tanúsítandó magatartásukat megbeszéljék. Ezekre az értekezletekre kötelességszerűen mindannyiszor meghívták Markowythot is, aki azonban sohasem jelent meg az értekezleteken.

Egyébként a függetlenségi párt nagy többségének az a véleménye, hogy *Markowyth* bizonyára nem is fogadná el a jelölést oly párttól, amelyből kilépett és amelynek nem tagja.

A pártelnök nyilatkozata.

Azzal a kombinációval kapcsolatban, hogy dr. *Markowyth* Lajost maga a függetlenségi párt jelölje a bizottsági tagságra, lapunk egyik munkatársa beszélgetést folytatott *Mérő* Ignác pártelnökkel. *Mérő* Ignác a következőkben vázolta álláspontját munkatársunk előtt:

— A jelen körülmények között teljességgel kizártnak tartom annak lehetőségét, hogy a függetlenségi párt Markowythot jelölje. A magam részéről a leghatározottabban ellenzem jelölését és megválasztását, bárha személyét tisztelem és az obstinárságra mindenképen ráter-

mettnék tartom. Markowyth annak idején egyenesem ellenem fordult és megvádolt engem azzal, hogy „lagymatagon“ teljesítem pártelnöki kötelességeimet. Ezért lépett ki a pártból, amelytől azóta teljesen távol tartotta magát.

Én és vezetőtársaim a dologból bizalmi kérdést csinálunk. Hiszen tulajdonképen arról van szó, hogy mi a párt vezetésében eleget tettünk-e mindig kötelességeinknek.

Markowyth Lajos dr. nem tagja a pártnak és a vezetőséggel szemben bizalmatlansággal viseltetik. Ha a választó polgárság ennek dacára jelölné és megválasztaná a bizottsági tagságra, úgy ennek az a látszata lenne, hogy a közönség velünk szemben neki ad igazat. *Ebből pedig kénytelenek lennénk levonni a konzekvenciákat. Én egy pillanatig sem maradnék tovább a párt elnöke.*

Egy dementi.

Az egyik helyi lap legutóbbi számában a következő hírecske látott napvilágot:

Függetlenségi és 48-as párt állásfoglalása. A zombori függetlenségi és 48-as párt vezérő-bizottsága szombaton ülést tartott, amelyen szenvedélyes vita után 14 szavazattal 12 ellenében elhatározták, hogy a kormánynak bizalmat nem szavaznak.

Mondanunk sem kell, hogy szombaton sem a párt „vezérő-bizottsága“, mert ilyen nem is létezik, sem pedig más bizottsága ülést nem tartott.

Ellenben vasárnap délelőtt volt a 100-as bizottságnak értekezlete, amelyen nem 14 szavazattal 12 ellen, hanem csaknem egyhangulag elhatározták, hogy a felvetett indítványnak és az ellene beadott felebbezéseknek tárgyalását a városi képviselőválasztások lezajlása utáni időre halasztják.

Vizsgálat egy tanító ellen.

Zombor városa közel 100.000 koronát áldoz iskolai célokra. Fentartja a felekezetek iskoláit, s ezért a legtisztább közérdek az, ha a közönség tájékoztatására a helyi sajtó elmond olykor-olykor egyet-mást. A legtisztább közérdek az, mikor figyelemmel kísérjük iskoláink fejlődését, gyermekeink korszerű haladását, valamint tanítóinknak kötelességük teljesítése körül felmerült vitás esetét, s azt szavá is tesszük. Nem régen a gör. kel. iskolaszékben történt eset, amely a tanító érdeke ellen irányult; ma a r. kath. iskolaszék legutóbb hozott határozatát ismertettjük, amely valószínűleg túl fog hatni a mi határunkon, s foglalkoztatni fogja a felsőbb fórumokat is. Habár az első pillanatban nem is látunk teljesen tiszta képet, szinte kötelességünk, hogy az eseményekről — ép közérdekü jellegüknel fogva — tudomást vegyünk és értesítsük arról az olvasó közönséget is. Nagy vonásokban a következőkben festjük meg az esemény képét.

A szeptember 30-án tartott iskolaszéki ülésen *Temunovics* József helyettes igazgató

ÓRIÁSI MARÓNI

5 kgr. csomag 3 kor. 40
o fil. bérmentve. o

Kapható:
Ifj. Heindlhofer Róbert
Zombor.

panaszt emelt Lévay Nándor tanítótársa ellen, állítván róla azt, hogy a tankötelesek beiskolázása érdekében végzendő munka körül megtagadta a közreműködést. Előszóval körülményesen elmondta azt is, hogy őt a közigazgatási bizottság felhívta a beiratkozott tanulókról szerkesztendő *A. mintájú* jegyzék kiállítására, amely felhívás folytán *utasítást* intézett a tanítókhöz, mely utasításra Lévay esupán a saját osztályára vonatkozó adatokat juttatta hozzá, s kijelentette, hogy ezzel eleget tett kötelességének. Mivel ő, mint helyettes igazgató az *A. mintájú* jegyzék kiállítására is utasította őt, melyet nem volt hajlandó eszközölni, kérte az eljárás megindítását Lévay ellen. Az iskolaszék a panaszolt meghallgatására kiküldte a világi elnököt és a jegyzőt, s szombaton, f. hó 16-án tárgyalás alá vették az ügyet.

Lévay Nándor védekezésében elmondja, hogy a miniszteri utasítás félreérthetetlenül és félremagyarázhatatlanul az *igazgatók hivatalos kötelességévé teszi* a jegyzék kiállítását és e körül a munka körül csak az esetben emelhet jogos panaszt a h. igazgató, ha az osztálytanító a felvételi naplóját vonakodott az utolsó beírási napon neki rendelkezésére bocsátani. Az iskolaszék egyébként méltányolta is az igazgatói teendőikkel járó fáradságot. A különben kötelességből folyó e munkákért évenként 500 koronát vett fel a költségvetésben igazgatói tiszteletdíjak címen. Csupán az esetben lehet vágni, hogy az ügy iránt való kötelességtudásból mások is segítségére legyenek, ha azt a munkát egyedül, illetve másodmagával el nem végezhetné. Már pedig az a munka a rendelkezésre álló nyolc nap alatt könnyű szerrel elvégezhető. A miniszteri utasítást az egységes eljárás érdekében adták ki, amely alól kivonni magát a h. igazgatónak még akkor sincs jogában, ha ez reá kissé fáradságosabb feladatot ró. Végül előadja, hogy ő nem a felvételi naplót bocsátotta szeptember 9-én a h. igazgató rendelkezésére, hanem az osztálya adatait teljesen rendbe szedve, készségesen jelölte meg piros tintával a városrészeket az utcanevék mellett, amit szeptember 12-én pótlásul kívánt tőle a helyettes igazgató.

Az iskolaszék előtt ott állt két kérdés: *Temuovics* a fegyelmi vizsgálat megindítását, Lévay a miniszteri utasítás betartását kérte, — s az iskolaszék nem hozott, *amint kellett volna*, egyik kérésre sem határozatot, hanem a főszentszék elé terjeszti fel az iratokat. Kényelmetlen lett volna kimondani, hogy a miniszteri utasítást nem veszi figyelembe, nem kevésbé lett volna kényelmetlen a panaszolt tanítónak igazat adni.

A „Bácsmezei“ rágalmai.

— Nyilatkozat. —

Egyik kartársam figyelmeztetett a napokban, hogy a *Bácsmezei* című lap az én kinevezésemmel foglalkozván, arcátlan hazugságokkal illet. Megszereztem a lap 44. számát és abban csakugyan felleltem egy rakás szemtelen hazugságot.

Igaz, hogy függetlenségi pártkört alakítottam és nemcsak Óbecsén szerveztem a pártot, hanem az óbecsei választókerület több községében.

Koalíciós csoportokat nem alakítottam, de midőn az óbecsei választókerületben is megalakult a koalíció, abban én is helyet foglaltam. Igaz, hogy tanítószövetséget alakít-

tottam és szerkeszttem a szövetség hivatalos lapját. Mindezen tetteimre büszke vagyok és ha ezekért valaki gúncosot vet, az vagy gazember, vagy bolond.

Soha életemben szociálista pártnak tagja nem voltam, még kevésbé alakítottam ilyen pártot. Aki ezt állítja, aljas, hazug fráter és még be nem bizonyítja, pimasz, gazember.

A szegedi esküdtbírósg előtt megtörtént, hogy az ellenem alávaló rágalmakat szóró, kétes multu és büntetett előéletű strómant az esküdtszék felmentette. Az ügy a kuria előtt van és bizom, hogy a nyomorult rágalmazó méltó büntetésben fog részesülni.

Hítvány rágalom a *Bácsmezei* azon állítása is, hogy Óbecsén az én helyzetem tarthatatlanná vált, miről tanuságot tesz az alábbi bizonyítvány is.

Jegyzőkönyvi kivonat

az óbecsei függetlenségi és 48-as pártkör választmányának 1907. évi április hó 28-án tartott gyűléséből. Kihagyva a kihagyandókat.

3. Göndör Ferenc ügyvezető alelnök lemondását nem fogadja el, mert arra tárgyi ok nincs, sőt a 48-as eszmék terjesztése körül szerzett érdemeit elismerve, bizalommal viseltetik jelenleg is iránta és bizalmát előlegezi a jövőre is. Nem elégzik meg a választmány azzal, hogy ő mint közkatoná szerepeljen, mert szükség van rá, hogy mint zászlóvivő küzdjön az első sorban a függetlenségi eszmékért. A választmány határozatáról Göndör Ferenc jegyzőkönyvi kivonattal értesítettik.

Kelt Óbecsén, 1907. ápril. 28-án.

A kivonat hitelül:

Neogrady József s. k., Szonomár Elek s. k., jegyző. P. H. elnök.

Nekem ez a mérvadó, nem pedig a darabontok és Tiszahuszárok utálatos nyelvelőgetése.

Ezek után még csak az a megjegyzésem, hogy a nevezett újság azon állítása, hogy az intéző körök(?) az én eltávolításomról gondoskodtak és a miniszter ezért nevezett ki állami igazgató-tanítónak, hazugság és otromba megsértése a miniszter urnak is. Kivánsi vagyok arra az intéző körre, amelynek a kivánságára — ha csakugyan olyan ember lennék, mint a milyennek a *Bácsmezei* feltüntetni szeretne, — melyik miniszter lépett elő! Én kerestem az előmenetelt és nem azok a bizonyos körök!

A lap mostani közleményének megjelenésekor figyelmeztettek arra is, hogy a *Bácsmezei* már többször megtámadott. Úgy látszik, a nevezett lap a tisztesség legelemibb dolgaival sincs tisztában, mert ha támad, küldje meg nekem is a támadó cikket, hogy megvéddhessem magamat.

Ismételtem, aki felőlem az alávaló közleményeket és a szemenszedett hazugságokat írta, mindaddig bitang, gazember, míg be nem bizonyítja.

Óbecse, 1907. november 11-én.

Göndör Ferenc.

H I R E K.

Kinevezés. Fernbach Károly főispán, dr. Brestyanszky Károly szabadkai közig. gyakornok, tb. alkapitányt vármegyei díjtalan közig. gyakornokká és tb. aljegyzővé nevezte ki.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter *Kihut* János zombori kir. törvényszéki aljegyzőt a szabadkai törvényszékhez helyezte át.

Tanítóválasztás. A zombori iparos tanonciskolánál megüresedett egyik tanítói állásra a felügyelő bizottság vasárnap megtartott ülésén Lévay Nándor elemi iskolai tanítót választotta meg.

Erzsébet napja. Árpádházi szent Erzsébet születésnapjának hétszázadik évfordulóját Zomborban is megünnepezték. Mint már megirtuk, kedden délelőtt ünnepi istentisztelet volt a róm. kath. plébánia templomban, melyet Fejér Gyula apátplébános celebrált. Az istentiszteleten jelen volt a megyei és városi hivatalnoki kar Vojnits István alispán és Hauke Imre polgármester vezetése alatt. A helyőrség tisztikara és a tanintézetek növendékei szintén részt vettek a fényes istentiszteleten. A polgári leányiskola növendékeinek éneke és a helyi zenekedvelők precíz játéka nagyban emelte az ünnepély áhítatát.

Adomány. Fernbach Károly főispán a Bács-Bodrog vármegyei jegyzői egylet segélyalapja javára 400 koronát adományozott.

Egyházmegyei hírek. A nyugalomba vonult Szombathy Sándor helyébe Tamás Ferenc topolyai kaplan küldetett Szakmárra ideiglenes adminisztrátornak. Az érseki hatóság ennek kapcsán áthelyezte Cziráky Gyulát Péterréveről Topolyára, Drozdik Imrét Csantavérről Péterréverre, Szendelbach Jánost Kerényről Csantavérré, Dupp Bálintot Nemesmiliticsről Kerényre, Kostialik Antal szabadkai lelkész a szabadkai sz. Teréz plébániára kaplannak küldetett, Hirka Balázs kórházi lelkész, Vojnits Dezső bácsalmási kaplan pedig szabadkai hitoktató lett. Ennek helyébe Kaich József Katymárról Bácsalmásra helyeztetett, Csányi István pedig Bajmokról Katymárra.

A zomborvidéki rk. tanítóegyesület választmányja a múlt héten ülést tartott a központi fiúiskolában Meszner István egyesületi h. elnök vezetése alatt. A választmány tudomásul vette, hogy a módosított alapszabályokat a miniszter láttaozta és egyben megállapította a közgyűlés tárgysorozatát. Ennél az utóbbi pontnál igen izgatott jelenet játszódott le. Újból nyilvánvalóvá lett az a feszült viszony, amely Fejér Gyula apátplébános és Lévay Nándor tanító között már évek óta fennáll. A múlt évi közgyűlés ugyanis azt határozta, hogy a választmány által előterjesztett gyűlési ügyrendet visszadja a választmánynak, hogy azt a jövő közgyűlésre készítse elő. Lévay Nándor tanító most azt javasolta, hogy az ügyrend előterjesztése a közgyűlés tárgysorozatának első pontja legyen. Fejér Gyula zombori apátplébános az ügyrendről, amelyet Lévay szervezett, a választmányi üléseken teljesen ismeretlen, gumyolódó hangon beszélt és arra az álláspontra helyezkedett, hogy azt ki kell hagyni a közgyűlés tárgysorozatából. A választmány azonban respektálta a közgyűlés határozatát, az ügyrendet a tárgysorozat h a r m a d i k pontjával felvette és — ami igen különös — öt tagu bizottságot választott a szervezés „értelmes”-ségének eszközzésére. A gyűlés igen izgatott hangulatban ért véget.

Új vonat. Úgy a baja—zombor—ujvidéki, mint a halas—regőcei vasut r. t. igazgatósága kedvezően fogadta Baja város közönségének az iránti kérelmét, hogy Bajáról Regőce felé d. u. 5 órakor egy újabb vonat indíttassék s nemesak az új vonat megindítását, de a kért menetrend megváltoztatását is 1907. május 1-re kilátásba helyezte.

Gyászhir. Joszinovits Milenko, a titeli járás szolgabírája e hó 18-án Titelen elhunyt. A szimpatikus fiatal ember halála megérezte mély részvétet kelt. — Radovanovits Kara ujvidéki kereskedő, a Radovanovits és Sztojanovits cég beltagja, e hó 16-án meghalt.

Tanítóink vitatétéle. A zomborvidéki rk. tanítóegyesület választmányja a jövő közgyűlésen tárgyalandó tétellül a következőt tűzte ki: A tanítók és különösen a kath. tanítók jogvédelme tekintettel az új törvényben lévő fegyelmi szabályokra. — A tétel kidolgozásával a zombori tanítótestület is meg lett bízva.

Katalin bál. A kossutfalvi függetlenségi polgári kör ifjusága november hó 24-én zártkörű Katalin-bálat rendez. Belépődíj személyenkint 1 korona. A tiszta jövedelem részben a „Függetlenségi polgári kör” pénztára, részben a Zomborban felállítandó Rákóczi-szoboralap javára fordítatik.

Jótekonyság. Nagy Pál jánoshalmi földbirtokos 2000 koronás alapítványt tett azon célból, hogy annak kamatai szorgalmasan tanuló és jómagaviseletű szegény iskolások között osztassék ki.

Országos vásár. Zomborban az országos vásár folyó hó 24-én és 25-én fog megtartatni. Vésztmentes helyekről a szarvasmarha felhajtás meg van engedve.

Támadás. Kulits Károly téglagyári munkás vasárnap komolyabb szórakozás helyett mit tehetett egyebet, minthogy csekély keresményével a koresmákat bujta. Este felé már meglehetősen pityókás állapotban került a csendességéről híres szelencei városrészben levő Vidakovits Sztipán koresmájába. Csendesen iddógált. Majd 10 óra előtt hazakészült. Alig haladt azonban a koresmától 20—25 lépésre, amidőn ketten megtámadták a magával is tehetetlen embert és leütöttek. A rendőrség azonnal a helyszínén termett és megállapította, hogy a szerencsétlen embert az ütésen kívül a bal vállán súlyos kés-szúrás is érte. A vizsgálatot Jablonszky alkápitány körültekintő gondossággal vezeti. Már a tettesek nyomában van.

Tömeges végrehajtás a titeli járásban. Az általános gazdasági és pénzülség talán sehol sem érezteti borzasztó hatását oly szemelláthatóan, mint a határörvidéken. Az olesó pénz idején gombamódra felszaporodott pénzintézetek száz száma perlik változósaikat. A titeli végrehajtó naponta öt-hat végrehajtást fogatosít és minden egyes ügyben három-négy emberrel teszi tiszteletet. A bírósági forgalom híhetetlen mérvben felszaporodott a titeli telekkönyvi hatóságnál ugyannyira, hogy a jelenlegi bírói és kezelői személyzet a legmegfeszítettebb munka mellett sem képes a pénzüket féltő hitelezők fokozott igényeinek megfelelni. Érdekelt kereskedői, pénzintézeti és ügyvédi körökben bizonyára megelégedéssel veszik tudomásul, hogy illetékes helyen a bírói és kezelői létszám mihamarabb eszközözendő szaporítását vették tervbe.

Női gyógyszerész. Az első női gyógyszerész hazánkban Hamisch Berta — Hamisch Antal indiai gyógyszerész leánya — aki átveszi a palánkai személyes jogu gyógyszer-tárat és az átruházás iránti kervenyt már be is nyújtotta a belügyminiszteriumhoz.

Ügyvédjelöltek joggyakorlata. Dr. Géza Imre, dr. Szentiványi Armin újvidéki ügyvéd irodájába joggyakorlatra lépett. Szücs Ferenc a nevjegyzekekből töröltetett. Lánczi Simon, Mezey Zsigmond kulai királyi közjegyző irodájába, Tapavicza Simon dr. Baics Lázár újvidéki ügyvédől, dr. Vojnovics Vladan óbeesei ügyvéd irodájába joggyakorlatra lépett.

Az újvidéki állami polgári leányiskola tantestülete a tél folyamán a szabad tanítás mintájára sorozatos előadásokat tart a női közönség részére. A kéthetenként tartandó előadások sorozatát e hó 19-én Zebőné tanárnő nyitotta meg, aki az Erzsébet királyné emlékünnepe alkalmából a magyar történelem három nagy Erzsébetjét mutatta be a hallgatóságnak.

Megunta a gyöngyéletet. Palieson a múlt szombaton öngyilkossági kísérletet követett el egy szabadkai katona. Rozsumberszky Márton, a 86. gyalogezred köz-katonája hamarosan ráunt az aeraris kenyérre, mert még csak az idén kezdte meg a gyöngy-életet és máris minduntalan panaszkodott hozzátartozóinak, hogy nem bírja tovább az einzelnmarsehot. Szombat délután kiment Paliesra sógorához, aki a Kovács-féle nyaraló fölött örökdió s ott egy rozsdás karabélyllyal kétszer a szájába lött. A 21 éves életuntat a mentők a szabadkai csapatkórházba szállították, hol most élet-halál között lebeg. Kihallgatni nem lehetett, mert szajpadlását és nyelvét a serétek teljesen összeronesolták.

Két rendelet. A kereskedelmi miniszter elrendelte, hogy a 2400 koronánál kisebb fizetésű takarékpénztári alkalmazottakat be kell jelenteni a kerületi munkásbiztosító pénztáraknál. — A pénzügyminiszter elrendelte, hogy a külföldi vámköteles áruküldeményekből kivett áruminták vámmentesen kezeltesenek.

Katalin bál. A topolyai polgári olvasó-egylet 1907 november 24-én (vasárnap) ifjú Pataky József vendéglőjében levő új helyiségében saját pénztára javára zárt-körü Katalin-bált rendez.

Vérengzés Bajmokon. Bajmokon — mint tudósítónk jelenti — az elmúlt vasárnap Süllei István parasztleány négy társával megtámadta az utcán Margit Mihály idősebb paraszt embert. Az öt suhanc botokkal addig verte fejbe Margit Mihályt, míg az eszméletét nem vesztette. A szerencsétlen ember hétfőn kiszendvedett. A garázdálkodó legények ellen megindították az eljárást.

Vásártartási engedély. A kereskedelmi miniszter engedélyt adott arra, hogy Tompa Kelebia hegyközségben június, július, augusztus, szeptember hónapokban kedden és szombatonként hetivásár tartathassék és pedig helypénzszedés nélkül.

Öngyilkos hivatalnok. Demkó Sándor szabadkai vágóhídi biztos tegnapelőtt éjjel öngyilkosságot követett el. A lövés, amelyet maga ellen irányzott, oly jól talált, hogy a fiatalember nyomban szörnyethalt. Demkó Sándor még egészen fiatalember volt. Alig másfél éve nősült meg és nemsokára az ég megáldotta feleségét egy gyönyörű gyermekkel. Ebben lelte Demkó minden örömét. Két hónappal ezelőtt történt, hogy Demkó egy gyógyíthatlan betegséget fedezett fel magán. Baját titkolta, de szorgalmasan járt az orvoshoz gyógykezelés végett. Ez a körülmény Demkót nagyon elkésérette. A múlt hét óta folyton ivott, ugyannyira, hogy minden éjszakát a házon kívül töltötte. Ezért felesége meg is neheztelt reá. Ez a fiatalembert még jobban elkésérette. Tegnapelőtt aztán mámoros állapotában elkövette végzetes tettét.

Dohányárusok munkaszünete. A pénzügyminiszter legutóbb módosította a dohányárusok munkaszünetére vonatkozó rendelkezéseit. A módosítások a következők: A nem kizárólagos dohányárusok vasárnapokon és Szent István napján a főüzletek nyitvatartása megszabott időn túl a dohánygyártmányok eladásával is szünetelni tartoznak. A kizárólagos dohányárusok vasárnapokon és Szent István napján d. u. 3 óráig kötelesek üzletüket nyitvatartani, azontul az üzletet bezárni és a dohányeladást beszüntetni tartoznak. A dohánynagyárusok a nagyban eladást hétköznapokon reggel 8 órától estli 6 óráig tartoznak teljesíteni.

Fiu az apja ellen. Vlaovics Koszta a múlt héten délután a temerini országuton a város felé haladt kocsiján. Az országuton összetalálkozott 19 éves fiával, Vlaovics Györggyel, akivel már hosszabb ideje haragban van. Alig hogy a fiu megpillantotta atyját, szitkokat szórva, a kocsihoz rohant azt megállítandó, majd egy követ kapott fel s azt oly erővel dobta atyja felé, hogy annak jobb karját a kő súlyosan megsebesítette. A gonoszlelkű fiu elfutott, de az atya panasza a rendőrség keresi.

Tűz. Kossuthfalván e hó 18-án reggel 6 órakor Somogyi Ferenc gazda ember udvarában a szalmakazal ismeretlen okból kigyulladt. A tüzet szerencsésen sikerült lokalizálni, mielőtt nagyobb kárt okozott volna.

A hadsereg és a kisipari szállítások. A kisiparnak a hadseregi szállításokban való részecsdése törvényes alapokon nyugszik. A delegáció idevonatkozó határozatai arra kötelezik a közös hadügyminisztert, hogy a kvóta arányában részesítse a kisiparosokat a hadsereg szükségleteinek ellátásában. Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter intézkedésére a szállítások ügye ellenőrzés alatt áll s a magyar kormánynak mindenkör módjában van meggyőződést szerezni arról, hogy a magyar kisipar a delegáció határozatainak rendelkezései szerint részesedett e a hadsereg szállításaiban. Erre az ellenőrzésre nagy szükség van, ami kitűnik abból is, hogy nemrégiben hallottunk panaszt a magyar kisipar mellözéséről.

Öngyilkossági kísérlet. Kovács Antal (dora) utkaparó, topolyai lakós e hó 15-én este ittas állapotban tért haza a lakására. Felesége, kit nagyon elkésérette férjének folytonos részegsége s különben is félt, hogy — mint rendesen ittas állapotban szokta — ismét bántalmazni fogja, ezért a házuknál levő kutba ugrott, azonban a szomszédok kimentették s egy kis nátha áran megmenekült.

SZINÉSZET.

Heti műsor.

Csütörtök: **Josette kisasszony, a feleségem**; vigjáték.

Péntek: **Dolly**; színmű.

Szombat: **Salome és a Parasztbecsület.**

Vasárnap délután: **Gül-Baba**;

este: **Bernát**; énekes bohózat.

Szombat, nov. 16.

A **Szultán** előadásával régi, jó magyar operettet elevenített fel színtársulatunk szabatos, sikerült előadásban. Kaposy Józsa a címszerepben betegsége dacára is ügyesen mozgott, de annál elragadóbban énekelt. Tisztán esengő hangjával nagyon kedvesen énekelte a Roxeláne valcert. Révész Ilonka (Roxeláne) a nála már megszokott szeretetre méltó elevenséggel játszott. Jók voltak még Csanádi Irma (Délia), Heltai (Ali), Gózon Gyula (Bimbasi) és Remete (Bülbül). Telekán (Gaston) pedig bár szépen énekelt, nem tudott játékába elég elevenséget öltetni.

Vasárnap, nov. 17.

A délutáni előadásban Huszka Jenő bájos zenéjű **Aranyvirág**-ját valósággal elmó-kázták. Mintha csak vetekedtek volna a szereplők a lomposságban és izlésteleniségekben. Elvégre is nem szabad szem elől téveszteni a délutáni előadások kulturális célját és hogy az a délutáni közönség a maga pár garasáért akarna is, tudna is élvezni. Végül pedig még azt jegyezzük meg, hogy az igazi színész sosem a közönségnek, hanem mindig a művészetének játszik.

Este már kifogástalan kiállításban és előadásban mutatták be a zsongó, de lényegileg üres muzsikájú amerikai operettet, Ludars **Sogun**-ját.

A darab szerény kis meséje, hogy a kacsi sogun (Csolnakosy) polgármestere Hánki-Pánk (Heltai) feleségül akarja vétetni leányát, Hönni-Bönn (Révész Ilonka), ki azonban Ti-Tut (Csanádi Irma) szereti. A sok felvonulás között a szigetre vetődik Spengl (Remete) amerikai lámpa-bél király s megmenti a szép Omi-Omi (Dulich Mariska) fiatal özvegyet, kit a sziget szokása szerint özvegy-sége miatt meg akarnak égetni. Spengl egy csomó szójáték és elvéte szellemes elméskedések után belé szeret Omi-Omiba s Hönni-Bönnel és Ti-Tuval szövetekezve becsapják a Sogunt, mire ez megengedi, hogy a két szerelmes pár egymásé legyen.

A darab bukását csak a szép kiállítás és a lendületes, eleven előadás mentette meg.

Nagyon kedves volt a mindig bájos Révész Ilonka, fürgé tánciaival és a sok pajzansággal előadott népszerű fész dalával, valamint Csanádi Irma és Dulich Mariska. Ugy látszik Dulich Mariska nemcsak mint drámai szende, hanem mint operett-szubrett is megállja a helyét. Nagy tetszés mellett énekelt vékony, de tiszta kis hangjával és még táncolt is. Említésre érdemes Csanádi Irmának elegáns játéka, szép esengésű mezzó szopránja és értelmes, tiszta tagolása.

Csolnakosy, Heltai és Remete sok kacajt váltottak ki, különösen ez utóbbi mókás tán-

caival és aktuális kupléival. „Csak a belit“ ne hallottuk volna olyan sokszor, különösen a berlini vonatkozásban.

Hétfő, november 18.

Barna Izsó romantikus zenéjű operettje, a **Casanova** sem az előadás, sem pedig főként a kiállítás tekintetében sikerültnek nem mondható. Látványos darabnál nagy szerepe van a kiállításnak, aminek szegénységét sem Marion (Kaposy), sem Casanova (Gáthy) élvezetes, precíz énekszámait eléggé nem pótolta. A pokol, a velencei carneval és XV-ik Lajos versaillesi udvara sokkal különb kiállítás igényel. A carneváltól elmaradt erkély jelenetet sem szívesen nélkülöztük. Mindezeket pedig tetőzte az összjátékból hiányzott élet és lendületesség. Ezek az okai annak, hogy a darab hatást elérni nem tudott. Remetének pedig ajánljuk, hogy a jövőben XV-ik Lajost ne annyira hülyének, mint inkább enerválnak mutassa be.

Kedd, november 19.

Zsiros István három felvonásos színművének, a **Fatum**-nak bemutatóját élénk érdeklődés előzte meg.

Alpáry Ella (Jászay) halálosan szerelmes Gozdanovics Bélába (Remete): az öreg Alpáry báró (Csolnakosy) azonban hallani sem akar erről a házasságról s családja tagjaival együtt leghőbb vágya, hogy Ella, a megbestelenítő hírek után kiutasított és már egy éve távol lévő Gozdanovicsot feledve, kezét a fiatal Vajkay László (Gózon Béla) főhadnagynak nyújtsa, aki mély szerelmet érez Ella iránt, bár ezt Ella előtt nyíltan fel nem fedte.

Egy róka vadászat után Alpáry báró kastélyában ebéd van, ahol Ella hívására Vajkay László is megjelenik, s mikor Ella kérdőre vonja a Gozdanovicsról szállingó hamis kártyázás híre felől, Vajkay látva Ella mély szerelmét, nem fedi fel, hogy Gozdanovicsot tényleg hamis kártyázáson érte.

Ugyanekkor megjelenik a kastélyban a visszatért Gozdanovics Béla, ki Ella jelenlétében az öreg Alpárytól megkéri leánya kezét. Alpáry kiutasítja Gozdanovicsot, de mikor Ella kijelenti, hogy Gozdanovics nélkül nem tud és nem akar élni, rideg beleegyezését adja ehhez a gyűlölt házassághoz.

Ella most már ki akarja békíteni Gozdanovicsot a fiatal Vajkayval. Gozdanovics igyekszik lebeszélni Ellát e szándékáról, azonban Ella csenget és az ebédlőből behívja Vajkayt, ő maga pedig Gozdanovics kérésére a mellékszobába vonul.

Vajkay felháborodik Gozdanovics jelenlétén, mert amikor a hamisjátékon érte, csak azon feltétel mellett kegyelmezett meg neki, ha örökre ismeretlen helyre távozik. Dühében az összesereglett vendégek előtt hamis kártyásnak, gazembernek nevezi s a palotából kiutasítja.

Gozdanovics provokálja Vajkayt s a segítők szigorú feltételű pisztoly-párbajban állapodnak meg.

Ella a készülő párbajról tudomást szerez, Vajkay lakására megy és kérve kéri a való feltárására. Vajkay nem akarja Ella szerelmét összetörni és sok kertelés után kijelenti, hogy a Gozdanovicsról szállingó hírek valótlanak.

Majd megjelen az apa, Vajkay Sándor tábornagynagy (Polgár), kinek a fia bevallja, hogy vele Gozdanovics tényleg hamisan kártyázott, de mivel nincs bizonyítéka, nehogy gyávanak tartsák, nem tér ki a párbaj elől, és megvallja apja kérésére azt is, hogy szereti Ellát. Az öreg ezután elmondja fiának,

hogy a Gozdanovics család már egy ízben milyen szerencsétlenséget okozott családjuknak, de bizik az isteni igazságszolgáltatásban s az öreg katonához illően megnyugszik a párbajban.

Az apa távozása után megérkezik Vajkay lakására barátja Kovács Margit (Dulich Mariska), ki szintén tud a párbajról s rimádkodva kéri kedvesét, hogy ne verekedjek meg Gozdanovics csal. Vajkay hajthatatlan maradt, mire Margit feltárja előtte, hogy anyának érzi magát. Vajkay e pillanatban szerelmes lesz barátjába, kit az időközben visszaérkezett apa is keblére fogad.

Másnap reggel Vajkay László a párbajban halálos sebet kap s egy szanatóriumban odaadó szeretettel ápolják apja és menyasszonya, Kovács Margit, kit, hogy természetes gyermekének tisztességes nevet szerezzen, a halálos ágyán feleségül vesz.

Gozdanovicsot a párbaj után a rendőrség egy három hónappal előbb elkövetett sikkasztás miatt letartóztatja, mire Ella belátja csalódását és megérti, hogy Vajkay László az ő boldogságát nem akarta összerombolni, midőn nem tárta fel előtte a valót. Gozdanovics öngyilkos lesz, Ella pedig lelki kínok között megy a szanatóriumba, hogy Vajkay Lászlótól boesánatot kérjen, de ez ép' abban a pillanatban leheli ki lelkét, most már felesége karjai között, mikor Ella a szobába lép.

A darab gyenge lélektani alapon felépített szentimentális mese. Sok benne a következtetlenség, indokolatlanság; igazságérzetünket pedig épen nem elégíti ki.

Ha Vajkay László csakugyan szereti Ellát, — már pedig szereti, mert atyjának is megvallja, — mért nem világosítja fel Gozdanovics szélhámoságáról? Hiszen Vajkay Lászlót gyengéd, de nemes jellemű, korrekt uriembernek ismertük meg.

Ha Vajkay László szerette Ellát, indokolt-e, hogy a nélkül, hogy Ellában esalódott volna, vagy bizonyos ideig tartó átalakuláson ment volna keresztül, az apjának tett valómása után öt pere múlva szerelmes lesz barátjába, mert ez feltárja előtte anyaságát?

Micsoda okszerű összefüggés van a Vajkay László és az Alpáry Ella elkerülhetetlen végzetében? Miért kellett Vajkay Lászlónak meghalni, hogy természetes gyermekét törvényesítse és miért kellett ezért a szerencsétlen Ellával kálváriát járni?

Ellának azért, mert szerelme szülői iránt érzett szereteténél erősebb volt, elég büntetés lett volna Gozdanovics szélhámoságának a felfedezése és Gozdanovics elvesztése. Vajkay László pedig nem érdemelt oly szigorú bünhődést azért, mert barátját tartott, mikor Ellát szerette, vagy mert Ella iránti szerelmét öt pere alatt Kovács Margit felé tudta irányítani, vagy talán mert Kovács Margitot nem a társadalmi formák mellett szerette, vagy pedig azért, hogy természetes gyermekét elismerje.

Egyedül Gozdanovics megsemmisülése hat megnyugtatólag.

A színműnek jól kell végződnie. A bűnös kapja meg büntetését, de győzzön az igazság és álljon vissza a megsértett jogrend. A Fátum elbeszélésnek talán jó lett volna, de színműnek nem válik be.

A formájáról se mondhatunk jót, mert a nyelvezete köznapi, a katonás mez és iz pedig erősen vontatottá, sőt helyenként szegletessé teszik.

Az előadás jó keretekben folyt le; különösen jól és kidolgozott alakítással játszottak: Jászay, Dulich Mariska, Polgár és Gózon Béla. Remete alakítása gyenge volt; nem láttuk benne a kalandor, elzüllött iparlovagot, ki cinizmusát a morális társadalommal leg-erősebb összeütközésekor se veszti el.

Változás az előadások kezdetében. A keddi színlapok értesítései szerint az előadások e naptól kezdve fél 8 órakor veszik kezdetüket. Nemesak a magunk, hanem a színházat látogató közönség túlnyomó többségének a részéről is a legnagyobb foku elégtelenséggel találkozott ez az újítás. A mi színházi közönségünk jelentékeny része kereskedő, akik 7 óránál előbb nem zárhatják le boltjaikat. Az a kellemes helyzet pedig nem adatott meg mindenkinek, hogy vaesoráját előadás után az Elefánt éttermében fogyaszsa el. Reméljük, hogy a színügyi bizottság mielőbb visszaállíttatja a 8 órai előadásokat.

—ó.

TÖRVÉNYKEZÉS. Felmentett apagyilkos.

— Esküdtszéki tárgyalás. —

A folyó év július havának 7-ik napján történt, hogy *Volits* Lázár sztapári öreg parasztember rendes szokása szerint a kelleténél többet öntött fel a garatra. Mikor az izgága természetű ember a koresmából haza ment, a felesége korholni kezdte. A részeg ember e miatt méregbe jött, előrántotta zsebkését és le akarta szurni a feleségét.

Ez a jelenet az udvaron történt. Ott volt közelükben Pál nevű 19 éves fiuk is. Mikor a fiu látta apja veszedelmes szándékát, odarohant és fellökte az öregot. *Volits* Lázár a lökéstől megtántorodott és oly szerencsétlenül bukott el, hogy koponya-csonttörést szenvedett. A beállott agyvérzés szélhűdést idézett elő és a szerencsétlen ember rövid kislódás után meghalt.

Halált okozó súlyos testisértés büntette miatt vádolva állott *Volits* Pál tegnapelőtt a zombori kir. törvényszék mint esküdtbíróóság előtt. A főtárgyaláson *Eperjessy* Béla törvényszéki elnök elnökölt. Szavazó bírák voltak: *Szedressy* Ödön és *Illés* Sándor. A vádat *Linczinger* Gyula alügyész képviselte. A védő *Pataj* Sándor volt.

A tegnapi főtárgyaláson *Volits* Pál beismerte a terhére rótt cselekményt. Jogos védelemmel védekezett, azt adván elő, hogy anyját akarta a részeg ember támadása ellen megvédelmezni.

A bizonyítási eljárást lefolytatták. A kihallgatott tanúk mindenben igazolták a vádlott védekezését, mire *Linczinger* Gyula kir. alügyész elejtette a vádat. A törvényszék pedig megszüntette az eljárást az apagyilkos fiu ellen.

Esküdtszéki tárgyalások. A zombori kir. törvényszék esküdtbíróasága e hó 19-én kezdte meg az esküdtszéki tárgyalások ez évi utolsó ciklusát. Kedden *Volits* Pál bűnügyében ítélték a bíróság, szerdán pedig *Beklavac* Drenka állott bírái előtt, akit szándékos emberölés büntetének kísérletével vádolt meg az ügyészség. Ezenkívül még két esküdtszéki tárgyalás lesz ebben a ciklusban. November 28-án *Davidov* Gyura fölött szándékos emberölés büntette miatt, november 29-én pedig *Dobos* Sztankó fölött halált okozott súlyos testi sértés büntette miatt fognak majd itélkezni.

HIRDETÉSEK.

KÁVÉHÁZ-ÁTVÉTEL.

Van szerencsém a város közönségének b. tudomására hozni, hogy **Zomborban**, a **Deák Ferenc-köruton** levő

KORZÓ kávéházat

berendezésével együtt megvettem és azt november hó 20-tól a nagyérdemű közönség rendelése kezésére bocsájtottam. o o Magamat Zombor város nagyérdemű közönségének jóindulatába ajánlom.

GRÜN GYULA,
kávéháztulajdonos.

Zenetanítás

minden fuvó és vonó hangszerekre és

zenekar összeállításához elfogad tanítványokat **Ringel Hugó** volt katona zenekari őrmester. Vitéz-utca 13. sz. 347-14-1

FIDIBUSZ

A legkitünőbb és legolcsóbb élclap

Szerkeszti: HELTAI IENŐ.

Főmunkatársak: Ambrus Zoltán, Molnár Ferenc, Herczeg Ferenc, Ignóty, Szomori Dezső.

Képei javát: Linck Lajos, Vesztróczy Manó, Paulini Béla, Felks, Vadász, Erdely, Oláh, Süle, Csukássy, Kober és Kondor rajzolja.

Pentek délben már kézhez kapják a vidéki előfizetők a **FIDIBUSZ-t**

Előfizetési ára paratlanul olcsó:
Egész évre 6 Kor. Negyedévre 1 K 50 f
Félévre 3 Kor. Egy óra 50 fillér

Egy szám ára 5 kr. (10 fill.)

Friss, vidám, pajkos eredeti, eleven, érdekes, bátor, diszensen illusztrált heti élclap.

Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a FIDIBUSZ kiadóhivatala

Budapest, Rökk Szilárd-utca 9.

2080. szám 1907.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járás-bíróság 1907. évi Sp. II. 437/3. számú végzése következtében dr. Masirevits Sándor zombori ügyvéd által képviselt Vukicsévits S és tsa javára Czeisel József zombori lakos ellen 268 kor. 22 fill. és járuléka erejéig 1907. évi szeptember hó 19-én fogatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 720 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butorok és 1 vas esztergapad nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járás-bíróság 1907. évi V. 1509/2. számú végzése folytán 268 kor. 22 fill. tőkekövetelés, ennek 1907. évi július 7. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 72 korona 40 fill. érben bíróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban adós lakásán leendő eszközésére 1907. évi november hó 29. napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Zomborban, 1907. november hó 12-én.

Styrum Mór,

kir. bir. végrehajtó.

346-1

Eladó lakházak.

Szelenese Schweidel József-utcában levő 39. sz. és a Szóntai-uton levő 35. sz. lakházak eladók. Mindegyikben van 4 szoba, egy nagy előszoba, egy konyha, egy éléstár, zárt folyosó, fűskamra és mosókonyha. Ezen kívül eladó: a Nemesmiliticsi-uton a vasut mellett levő téglagyárnak $\frac{1}{3}$ azaz egyharmad része, valamint a Bezdánban felépített új téglagyárnak $\frac{1}{4}$ azaz egy negyed része szabad kézből. — Bővebb értesítéssel szolgál

Angyal János,

339-3-3 építési vállalkozó Zomborban.

2196. szám. 1907.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102 § a értelmében közhírré teszi, hogy a budapesti kir. törvényszék 1907. évi 83020. számú végzése következtében dr. Gombos Ignác zombori ügyvéd által képviselt dr. Vince Ignác javára Fischer Samu és neje zombori lakosok ellen 423 korona 60 fillér s jár. erejéig 1907. évi augusztus hó 14-én fogatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 7099 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: ingók nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járás-bíróság 1907. évi V. 1261/4 számú végzése folytán 423 kor. 60 fill. tőkekövetelés, ennek 1907. évi augusztus hó 6-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 105 kor. 10 fill. érben bíróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban adósok lakásán leendő eszközésére 1907. évi november hó 23-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Zomborban, 1907. október hó 24-én.

Styrum Mór,

kir. bir. végrehajtó.

345-1

Hirdetések felvételnek

a legolcsóbb árak mellett
LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN
Erzsébet-körút 13. sz. alatt.

Igazság.

POLITIKAI HAVISZEMLE.

A LEGRADIKÁLISABB MAGYAR UJSÁG.

SZERKESZTI

Dr. PATAJ SÁNDOR ügyvéd ZOMBOR

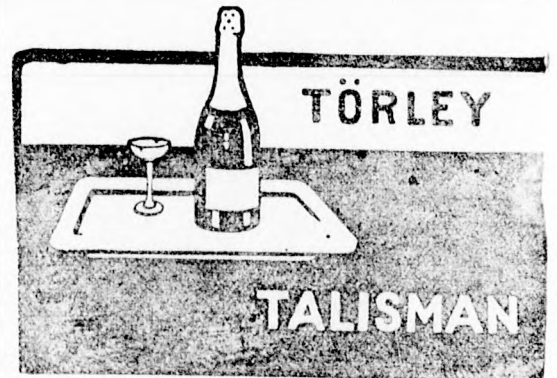
Magyarország függetlenségi törekvéseinek és az emberiség szociális haladásának összegeztetője. Igazságügyi, társadalmi és irodalmi félszepségek, hibák ostorozója. Minden irányban demokrata, radikális, szabadon gondolkodó folyóirat.

Előkelő munkatársakkal, népies hanggal, tisztességes modorral.

Hirdetési olcsók és állandó értékűek.

Egy egész oldal hirdetési ára 1 óra 20 kor., egész évre 200 korona.

Egész évre 1 forint.

A monostorszeg—apatini ármentesítő és belvizesabályozó társulattól.

ad 283/1907. szám.

Pályázati hirdetmény.

A monostorszeg—apatini ármentesítő és belvizesabályozó társulat a megüresedett **gátfelügyelői** állásra ezenel pályázatot hirdet. Ezen állásra a társulati alapszabály értelmében véglegesen csak oly egyén választható meg, ki vagy a kassai vízmesteri iskolát sikerrel végezte, vagy egy évi próbaszolgálat után vizsgát tesz. Az állás egyezer korona évi fizetéssel és szabad lakással, vagy Apatin székhely esetén ez utóbbi helyett 200 korona lakbérilletményel van egybekötve. Az állás egy évi próbaidőre lesz betöltve, véglegesítés csak egy évi sikeres működés után történik.

Pályázni óhajtok kérvényeiket eddigi működésükről és képesítésükről szóló bizonyítványokkal felszerelve legkésőbb **november hó 30-ig** a társulat igazgatóságához (Apatin, Bács-Bodrog megye) adják be. Az állás január hó elsejével elfoglalandó.

343-2-2

Az igazgatóság.